

На основу Закона о спорту /"Службени гласник РС", бр. 24/11 и 99/11/ и чл. 34. став 5. Статута Планинског савеза Србије, Управни одбор Планинског савеза Србије је на предлог Комисије за алпинизам, пењање у леду и турно скијање, на редовној седници одржаној 25.12.2015. године, усвојио

ПРАВИЛНИК О ОПРЕМАЊУ АЛПИНИСТИЧКИХ СМЕРОВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Уводне одредбе

Члан 1.

Смерови у алпинизму деле се на: спортске, спортско-традиционалне, традиционалне опремљене и традиционалне неопремљене.

Опремљеност смери

Члан 2.

Спортски смер; Сматра се онај за чији успон је неопходна само употреба карабинера на међусигурањима. Савремена трајна међусигурања су постављена унапред (пр. болтови, лепљени клинови), дуж целог смера и на свим кључним местима.

Спортско-традиционални смер; је онај који захтева поред употребе карабинера и опрему за традиционално пењање. У таквом смеру унапред припремљена савремена трајна међусигурања (пр. болтови, лепљени клинови) се налазе на крушљивим и/или кључним местима.

Традиционално опремљен смер; је онај који на кључним местима и/или крушљивим деоницама и/или целом дужином опремљен традиционалним трајним међусигурањима (пр. традиционални клинови).

Традиционално неопремљен смер; је онај који нема унапред постављена трајна међусигурања било које врсте, сва међусигурања су привремена и ваде се из стene по завршетку пењања.

Члан 3.

Пењачка етика (стил пењања)

Од првих пењача се захтева да пењу што чистијим начином, којим остављају што мање трага у стени за собом и тиме допуштајући и другим пењачима иза њих да доживе исто или приближно исто искуство.

У Републици Србији пењање традиционалних неопремљених смерова сматра се највећим успехом и најбољим приказом етике алпинистичког успона.

Од понављача смера очекује се да пењу на исти или бољи начин од првих пењача, при том не нарушавајући изглед и опремљеност смера.
У односу на то, понављачи смера не би требало да препењавају користећи технику техничког пењања оне деонице стene које су попете слободно од стране првих пењача.

Члан 4.

Због генерално лошег квалитета стene у Србији, препоручује се постављање трајних међусигурања на свим местима где је стена крушљива.

У празним секцијама стene где је тешко поставити опрему за традиционално пењање, одлука о постављању фиксних међусигурања оставља се првим пењачима.

Члан 5.

Сидришта (штандови)

Сидриште (штанд) је место у стени на којем се састају сви чланови пењачке навезе током пењања, а за које су сви пењачи директно повезани током боравка на њему.

Због кључне важности за безбедност пењача, а због наведеног у члану 4 тачка 1. сидришта морају бити сигурна, због чега употреба материјала за њихову изградњу не утиче на стил пењања.

Члан 6.

Међусигурања

Међусигурања су тачке/а у стени између два сидришта, где се први пењач у навези осигурава приликом пењања.

Служе да умање слободан пад првог у навези и/или другог прилико траперирања.

Међусигурања могу бити *трајно* постављена (болтови, лепљени клинови, спитови и традиционални клинови), или *привремено* (чокови, хексови, френдови, трикемови и традиционални клинови).

Члан 7.

Традиционални клинови

Традиционални клинови су направљени од метала или неког сличног материјала (легуре). Укуцавају се у стенске пукотине или сличне облике, без претходне припреме стene у виду бушења (ручно или машинско) зарад њиховог постављања.

За прве пењаче смера, који клинове постављају током свога пењања, они чине елемент привременог међусигурања, а тако попет смер може се сматрати традиционално неопремљеним.

За све друге пењаче (понављаче смера) традиционални клинови који се налазе у стени су елементи трајног међусигурања и такви смерови могу се сматрати традиционално опремљеним.

Члан 8

Стари, зарђали (дотрајали) традиционални клинови и/или спитови због ограниченог рока трајања и слабе носивости сматрају се неупотребљивим за пењање, а самим тиме се смерови који су опремљени овом врстом опреме могу сматрати традиционално неопремљеним смеровима.

Члан 9.

Места за спуштање (абзајл)

Сва трајна опремљена места за спуштање низ уже требала би бити обезбеђена са минимално два трајна фиксна осигурања која су међусобно повезана, и постављеном минимално једном алком за провлачење ужета.

Сва трајна неопремљена места (дрво, камени облици) за спуштање низ уже требала би бити обезбеђена тестираном пењачком опремом (уже, прусик, гуртна) и минимално једном алком за провлачење ужета, на начин да се не оштећује дрво, камен или у же за спуштање.

Места за спуст треба да су заштићена од одрона камења и безбедна за бацање и скупљање ужета.

Члан 10.

Ре-опремање смерова

Ре-опремање старих смерова допуштено је само уз одобрење првих пењача уколико су још живи и могу се пронаћи.

Уколико се први пењачи не могу пронаћи или нису живи, захтев за ре-опремање може да одобри само Комисија за алпинизам, пењање у леду и турно скијање Планинског савеза Србије (КА ПСС), а у складу са овим Правилником.

Члан 11.

При ре-опремању смерова водити рачуна да се не наруши првобитни стил и лепота пењања.

Дозвољена је замена старих и дотрајалих трајних међусигурања новим, на местима истим или приближно истим где су се и стара налазила.

Изузетак могу да представљају стари смерови који се данас користе у школске сврхе, због чега је допуштено да се поставе чешћа трајна међусигурања него што су била првобитно постављена.

Сагласност да се неки смер прогласи школским даје КА ПСС.

Завршне одредбе

Члан 12.

КА ПСС даје тумачење о значењу поједињих одредби овог правила, а коначно тумачење даје Управни одбора Планинског савеза Србије.

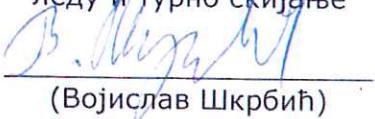
Члан 13.

Измене и допуне овог правила врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

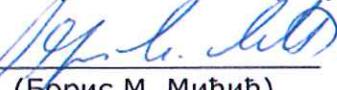
Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу на дан усвајања на седници Управног одбора Планинског савеза Србије.

Председник
Комисија за алпинизам, пењање у
леду и турно скијање

(Војислав Шкрбић)

Председник
Планинског савеза Србије

(Борис М. Мићић)

